

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Suomen metsäkeskuksesta annetun lain ja Suomen metsäkeskuksen metsätietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Suomen metsäkeskuksesta annetun lain ja Suomen metsäkeskuksen metsätietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta (HE 223/2016 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Maa- ja metsätalousvaliokunta (MmVM 21/2016 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

Suomen metsäkeskuksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Suomen metsäkeskuksesta annetun lain (418/2011) 2, 3, 7 ja 8 §, 15 §:n 1 momentti, 17 ja 25 § sekä 27 §:n 1 momentti,
sellaisina kuin niistä ovat 3, 7 ja 8 §, 15 §:n 1 momentti, 17 § ja 27 §:n 1 momentti laissa 1421/2014, seuraavasti:

2 §

Toiminnan rajaus

Metsäkeskus ei saa harjoittaa liiketoimintaa, jollei muualla laissa toisin säädetä.

Metsäkeskuksella voi olla kuitenkin vähäisessä määrin kiinteää omaisuutta ennen 1 päivää tammikuuta 2017 harjoitettuun taimitarhatuotantoon, metsäpuiden siemenviljelyksiin tai muuhun metsätaloustoimintaan liittyen.

Metsäkeskuksella voi myös olla vähäisessä määrin toimitilojen hallintaan oikeuttavia osakkeita tai omistuksia.

Metsäkeskus ei saa itse harjoittaa liiketoimintaa 2 ja 3 momentissa tarkoitettulla omaisuudella. Tämän omaisuuden myyntiä tai vuokrausta ei kuitenkaan pidetä 1 momentissa tarkoitettuna liiketoimintana.

Eduskunnan vastaus EV 222/2016 vp

3 §

Metsäkeskuksen organisaation perusrakenne

Metsäkeskuksen toiminta jakautuu valtakunnallisesti toimintojaon mukaisesti. Metsäkeskuksen toiminta on järjestettävä niin, että palveluiden alueellinen saatavuus turvataan, kielelliset oikeudet toteutuvat ja 6 §:n mukaisten maakunnallisten metsäneuvostojen toimivuus varmistetaan.

Palveluiden alueellisen saatavuuden turvaamiseksi metsäkeskuksella tulee olla riittävä määrä maantieteellisiä palvelualueita ja -pisteitä. Ruotsinkielisten palvelujen laadun varmistamiseksi ruotsin- ja kaksikielisillä alueilla on riittävä määrä palvelupisteitä, joiden työkieli on ruotsi. Ruotsinkielisten palveluiden valtakunnallinen yhteensovittaminen varmistetaan metsäkeskuksessa yhdessä ruotsinkielisessä palvelupisteessä.

Metsäkeskuksen päätoimipaikka on Lahdessa.

Metsäkeskuksen työjärjestyksellä määrätään tarkemmin maantieteellisten palvelualueiden ja -pisteiden riittävästä määrästä.

7 §

Metsäkeskuksen johtaminen

Metsäkeskusta johtaa johtokunnan alaisuudessa toimiva johtaja. Johtajan alaisuudessa ja hänen ensimmäisenä sijaisenaan toimii metsäjohtaja. Johtajan sijaisena voi toimia myös rahoitus- ja tarkastuspäällikkö.

Johtajan tehtävänä on johtaa, valvoa ja kehittää metsäkeskuksen toimintaa. Johtaja määrää resurssien tarkoituksenmukaisesta käytöstä toimintakohtaisesti. Johtaja vastaa toiminnan tuloksellisuudesta tavoitteena metsiin perustuvien elinkeinojen edistäminen. Johtaja vastaa myös metsäkeskuksen johtokunnassa käsiteltävien asioiden valmistelusta ja johtokunnan päätösten täytäntöönpanosta.

Johtajan tehtävistä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

8 §

Metsäkeskuksen tehtävät

Metsäkeskuksen julkisia hallintotehtäviä ovat:

1) metsien kestävään hoitoon ja käyttöön liittyvistä suunnittelu- ja selvitystehtävistä sekä muusta vastaavasta metsiin perustuvien elinkeinojen, ilmasto- ja energiavoittojen, metsien monimuotoisuuden säilymisen ja metsätalouden muun ympäristönsuojelun edistämisestä vastaaminen; tehtävät liittyvät muun muassa kansallisen metsäohjelman laatimiseen, alueellisten metsäohjelmien laatimiseen ja edellä mainittujen ohjelmien seurantaan ja toteuttamiseen;

2) metsätalouden valtakunnallisen ja alueellisen yhteistoiminnan ja toiminnallisen yhteistyön edistäminen;

3) metsiin perustuvien elinkeinojen edistäminen yhteistyössä alueellisten ja maakunnallisten elinkeinotoimintaa edistävien organisaatioiden ja toimielinten kanssa;

4) metsätaloutta edistävä koulutus, neuvonta ja tiedotus;

Eduskunnan vastaus EV 222/2016 vp

5) metsälaissa (1093/1996), metsätalouden rahoitusta koskevassa lainsäädännössä, Suomen metsäkeskuksen metsätietojärjestelmästä annetussa laissa (419/2011), riistavahinkolaissa (105/2009), metsätuhojen torjunnasta annetussa laissa (1087/2013), metsänviljelyaineiston kaupasta annetussa laissa (241/2002), yhteismetsälaissa (109/2003), puutavaran ja puutuotteiden markkinoille saattamisesta annetussa laissa (897/2013), yhteisalueissa (758/1989) ja varainsiirtoverolaissa (931/1996) metsäkeskukselle tai metsäkeskuksille annetut tehtävät sekä kumottujen maatilalain (188/1977), luontaiselinkeinolain (610/1984) ja porotalouslain (161/1990) mukaisten valtion saatavien turvaamiseen liittyvät tehtävät puun myyntien yhteydessä mainittujen lakien nojalla muodostetuilta tiloilta;

6) metsätalouden ja metsien tilan ja kehityksen seuraaminen sekä niihin liittyvien esitysten ja aloitteiden tekeminen;

7) varautuminen metsätuhoihin ja pelastuslaissa (379/2011) tarkoitetun virka-avun antaminen;

8) tehtäviin liittyvään kansainväliseen yhteistoimintaan osallistuminen;

9) muiden metsäkeskukselle tai metsäkeskuksille säädettyjen tehtävien hoitaminen sekä maa- ja metsätalousministeriön määräämien metsäpolitiikan valmisteluun ja täytäntöönpanoon liittyvien tehtävien hoitaminen.

Metsäkeskuksen tehtävien tarkemmasta järjestämisestä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

15 §

Tehtävien hoidossa noudatettava menettely ja virkavastuu

Metsäkeskuksen on noudatettava, mitä hallintolaissa (434/2003), kielilaissa (423/2003) ja saamen kielilaissa (1086/2003) säädetään. Mitä viranomaisesta säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999), sovelletaan myös metsäkeskukseen.

— — — — —

17 §

Oikeuskelpoisuus ja oikeustoimikelpoisuus

Metsäkeskus voi saada nimiinsä oikeuksia ja tehdä sitoumuksia sekä hakea, kantaa ja vastata tuomioistuimissa ja muissa viranomaisissa.

Metsäkeskuksen puhevaltaa käyttää johtaja. Johtaja voi siirtää puhevallan käyttämisen muulle toimihenkilölle, jos siirrolla voidaan turvata kyseisen asian mahdollisesti vaatima erityisasiantuntemuksen käytettävyyden asian käsittelyssä.

25 §

Varojen hoito ja käyttö

Metsäkeskukselle myönnetty valtion tilintekijävarat on pidettävä erillään metsäkeskuksen muista varoista sen käytettävissä olevalla valtion maksuliikepankin tilillä. Varoja saa nostaa tililtä vain sitä mukaa kuin niitä käytetään tarkoitukseensa.

Metsäkeskukselle myönnettyjen muiden kuin sen toimintaan tarkoitettujen varojen hoidossa ja tilittämisessä on noudatettava, mitä valtion talousarvion osalta säädetään tilintekijästä. Maa- ja

Eduskunnan vastaus EV 222/2016 vp

metsätalousministeriö voi kuitenkin antaa tarkempia hallinnollisia määräyksiä siitä tilityksestä, jonka metsäkeskus toimittaa maa- ja metsätalousministeriölle.

27 §

Kirjanpito ja tilintarkastus

Metsäkeskuksen kirjanpitovelvollisuuteen, kirjanpitoon ja tilinpäätökseen sovelletaan, mitä kirjanpitolaissa (1336/1997) säädetään.

— — — — —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Mitä muualla laissa säädetään Suomen metsäkeskuksen julkisen palvelun yksiköstä tai alueyksiköstä, koskee lain tultua voimaan Suomen metsäkeskusta.

Sen estämättä, mitä 4 §:n 1 momentissa säädetään metsäkeskuksen johtokunnan toimikaudesta, maa- ja metsätalousministeriö voi asettaa uuden johtokunnan kesken edeltävän johtokunnan toimikauden, kun liiketoiminta on päättynyt metsäkeskuksessa.

Metsäkeskus voi saada ennen tämän lain voimaantuloa harjoitetun liiketoiminnan päättymisen johdosta irtisanottuihin vuokrasopimuksiin, muihin sopimuksiin tai omaisuuden myyntiin liittyviä suorituksia tämän lain voimaantulon jälkeenkin, kun niiden peruste on syntynyt ennen lain voimaantuloa.

— — — — —

Laki

Suomen metsäkeskuksen metsätietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Suomen metsäkeskuksen metsätietojärjestelmästä annetun lain (419/2011) 3 §:n 3 momentti sekä 6 ja 10 §, sellaisena kuin niistä on 6 § osaksi laissa 1422/2014, ja *lisätään* lakiin uusi 13 c § seuraavasti:

3 §

Metsätietojärjestelmä ja sen käyttötarkoitus

— — — — —

Metsäkeskus saa käyttää tietojärjestelmää yksityisille maanomistajille suunnattua koulutusta, neuvontaa ja tiedotusta sekä muuta metsätalouden edistämistä varten.

Eduskunnan vastaus EV 222/2016 vp

6 §

Rekisterinpitäjä, rekisterinpitoon liittyvät vastuut ja tietojen käsittelyyn oikeudet

Rekisterinpitäjänä toimii metsäkeskus. Rekisterinpitoon liittyviä tehtäviä hoitavat metsäkeskuksessa ne toimihenkilöt, jotka voivat käyttää Suomen metsäkeskuksesta annetun lain 14 §:n nojalla julkista valtaa tehtäviensä hoitamisessa. Mainitut toimihenkilöt vastaavat kukin tietojen virheettömyydestä siltä osin kuin he ovat niitä käsitelleet. He eivät kuitenkaan vastaa viranomaisilta saatujen tietojen virheettömyydestä. Niiden virheettömyydestä vastaa asianomainen viranomainen.

Rekisterinpitäjä ratkaisee tietojärjestelmän käyttöoikeuksia koskevat asiat. Käyttöoikeus voidaan myöntää 4 §:n 1 momentin 2—4 kohdassa tarkoitettujen tietojen käsittelyyn sellaiselle metsäkeskuksen toimihenkilölle, jolla ei ole oikeutta käyttää julkista valtaa tehtäviensä hoitamisessa. Käyttöoikeus voidaan tällöin myöntää myös 4 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen tietojen käsittelyyn siltä osin kuin tietojen käsittely on tarpeen metsävaratietojen päivittämisessä.

Maa- ja metsätalousministeriöllä ja Maaseutuvirastolla on oikeus katsella teknisen käyttöyhteyden avulla tietojärjestelmän tietoja säädettyjen tehtäviensä edellyttämässä laajuudessa. Niillä ei ole oikeutta tallettaa tai muuttaa tietojärjestelmän tietoja.

10 §

Tietojen luovuttaminen eräissä liiketoimintaan liittyvissä tapauksissa

Poiketen siitä, mitä henkilötietolain 8 §:n 1 momentin 5 kohdassa säädetään, tietojärjestelmän tietoja ei saa luovuttaa jäsenyyden perusteella sellaiselle yhteisölle, joka harjoittaa liiketoimintaa.

13 c §

Tietojen saaminen Verohallinnolta

Metsäkeskuksella on oikeus salassapitosäännösten estämättä pyynnöstä saada julkisten hallintotehtävien hoitamista varten Verohallinnolle ilmoitettu kuolinpesän asianhoitajan nimi- ja yhteystieto sekä maanomistajan yritys- ja yhteisötunnus.

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____ kuuta 20 ____.

Eduskunnan vastaus EV 222/2016 vp

Helsingissä 12.12.2016

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri